

окремого підрозділу, до складу якого ввійдуть технічно озброєні ІТ-спеціалісти для підтримки функціонування нової системи.

Таким чином, Україні слід законодавчо змінювати регулювання платіжної інфраструктури, брати приклад з світових лідерів і впроваджувати інновації.

Література:

1. Національний банк у партнерстві із SWIFT розпочне проєкт з розвитку української платіжної інфраструктури на базі ISO 20022. Сайт НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-u-partnerstvi-iz-swift-rozpochne-proekt-z-rozvitku-ukrayinskoyi-platijnoyi-infrastrukturi-na-bazi-iso-20022>

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦТВА В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

*Худавердієва В.А., к.е.н., доцент
Харківська державна зооветеринарна академія*

Характеристика підприємництва була б неповною, якщо розглядати його тільки в статичному стані, без урахування динаміки розвитку. Тому підприємництво слід розглядати як економічний процес, що розвивається. Аграрне підприємництво також має свою специфіку. У структурі підприємницької діяльності до неї слід віднести те, що зв'язане з використанням землі і інших ресурсів для виробництва сільськогосподарської продукції, а також діяльність, пов'язану з його обслуговуванням, наприклад, різні види послуг аграрного сервісу. Крім того, як показує світовий досвід ефективного функціонування аграрного підприємництва, нерідко воно пов'язане з переробкою сільськогосподарської продукції і підсобними видами господарювання [1].

Слід зазначити, що в даний час спостерігається відродження підприємництва і в аграрній сфері економіки. І хоча аграрне підприємництво здійснюється в специфічних формах і його становлення пов'язане з численними проблемами і суперечностями, воно єдине по економічній природі і суті у всіх сферах економіки. Для обґрунтування закономірностей функціонування підприємництва в аграрній сфері перш за все повинна бути визначена його суть як економічної категорії, уточнені її зміст і взаємозв'язки з іншими економічними поняттями, такими як "бізнес", "агробізнес", "фермерство" і іншими [1-3].

Згідно статті 3 Господарського Кодексу України (ГКУ), під господарською діяльністю розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність [4].

Підприємництво в сільському господарстві участь певних суб'єктів і об'єктів підприємницької діяльності. Згідно ст. 55 ГКУ суб'єктами

господарювання визнаються учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством. Суб'єктами господарювання є: 1) господарські організації - юридичні особи, створені відповідно до Цивільного кодексу України, державні, комунальні та інші підприємства, створені відповідно до цього Кодексу, а також інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані в установленому законом порядку; 2) громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до закону як підприємці [4].

Розвиток аграрного підприємництва залежить не тільки від його організаційної структури, але і від дії чинників, здатних його активізувати. При проведенні дослідження з цього питання в першу чергу слід розглядати внутрішні чинники, або , які можна застосовувати усередині сільськогосподарських підприємств. Крім того, слід особливо відзначити роль міжгалузевих чинників, пов'язаних з розвитком інтеграційних процесів в системі АПК. Тому необхідно визначити варіанти найбільш раціональної і ефективної (у плані активізації підприємництва в сільському господарстві) побудови галузевих і міжгалузевих зв'язків, а також форми їх організації [1].

Не менш важлива роль і таких зовнішніх чинників підвищення підприємницької активності в аграрному секторі, як державне регулювання економіки в цілому і, зокрема, сільського господарства. Воно покликане сприяти вирішенню проблем і п, що виникають в процесі розвитку аграрного підприємництва, але і цілеспрямовано регулювати цей процес. Таким чином, вивчення і систематизація чинників активізації підприємництва в сільському господарстві дозволить зробити висновок про наявність значних невикористаних резервів і визначити передумови для підвищення його ефективності [1-2].

Становлення підприємництва в сільському господарстві пов'язане з подоланням величезної кількості труднощів, природних і штучних бар'єрів та проблем: обмежений попит на агропродовольчу продукцію, обумовлений іноземною продуктовою інтервенцією; низький технічний потенціал вітчизняного виробництва, його деіндустріалізація; катастрофічна деградація ґрунтової родючості і необхідність її відновлення; недостатність державної підтримки; нерозвиненість агропродовольчих ринків; низька інформаційна забезпеченість; диспропорційність в розвитку агропромислового виробництва і обслуговуючих його галузей інфраструктури.

Література:

1. Аналітика, консалтинг, новини АПК України: сайт URL: [http:// www.ukragroconsult.com](http://www.ukragroconsult.com).
2. Земельні відносини в Україні: соціологічний портрет ситуації. Результати комплексного соціологічного дослідження суб'єктів земельних

відносин в сільській місцевості: сайт URL: <http://land.gov.ua/zvitnist/statystyka>.

3. Про фермерське господарство / Закон України від 19.06. 2003 № 973 – IV (із змінами і доповненнями від 31 березня 2016 року № 1067-VIII): сайт URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>.

4. Господарський кодекс України від 16.01.2003, № 436-IV, із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 17 січня 2019 року № 2672-VIII: сайт URL: Ліга Закон.

ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

*Янченко Н. В., к.е.н, доцент, доцент кафедри економіки
Тихомирова А. О., ст., гр. ЕП-60*

Харківський національний університет будівництва та архітектури

На сьогодні на розвиток економіки країни впливає ефективна робота малих та середніх підприємств. Економічне зростання залежить від розвитку підприємницької діяльності, оскільки це сприяє насиченню та диверсифікації ринків, при цьому дає змогу компенсувати витрати ринкової економіки (кон'юнктурні коливання, безробіття та кризові явища).

Певною особливістю малого та середнього підприємства є характерно висока інтенсивність використання різних видів ресурсів і постійне прагнення до збільшення їх оптимальної кількості, забезпечення раціональних для певних умов пропорцій. Ця ситуація є одним з найважливіших факторів досягнення оптимальних показників економіки та суспільства в цілому. Адже важливо переглянути можливі шляхи покращення рівня малого та середнього підприємництва. На 2019 рік в Україні було 517 великих підприємств, 17745 середніх та 362336 малих підприємств (таблиця 1) [1], але це не забезпечує їм певної стабільності та призводить до короткострокової діяльності та банкрутства. Також, згідно статистичних даних видно, що найбільшу частину всіх підприємств складають саме малі, тому і формують значну частину бюджету.

Таблиця 1 – Кількість підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства за 2014-2019 роки [1]

Роки	Усього	Підприємства			З них Мікро-підприємства
		Великі	Середні	Малі	
2014	341001	497	15906	324598	278922
2015	343440	423	15203	327814	284241
2016	306369	383	14832	291154	247695
2017	338256	399	14937	322920	278102
2018	355877	446	16057	339374	292772
2019	380598	517	17745	362336	313421